

Ærlig talt, vi lever på et kontinent, hvor udfordringerne er voldsomme, hvor omvæltningerne er voldsomme. Ikke for at tage fornøjelsen fra ordførerne, der har fremsat forslagene her, det er jo fint nok, det er det, det drejer sig om, men jeg synes måske, vi nogle gange har behov for lidt større *schwung* over den danske europa-debat, altså at turde nærme os nogle af de større spørgsmål, de vigtige spørgsmål, der trænger sig på.

Det Radikale Venstre har i deres beslutningsforslag, synes jeg, i første spalte vedrørende udvikelsen en påpegning af de ting, der er nødvendige for at få samarbejdet til at fungere: om Europa uden skillelinjer, om fred, demokrati, menneskerettigheder, social og økonomisk udvikling, osv. osv.

Alle de steder er vi jo i fantastisk grad enige, også enige i, at EU spiller en progressiv rolle, at EU er et nødvendigt redskab set fra SF's side. Men pointen er vel, at det ikke har så voldsomt meget at gøre med diskussionen om undtagelserne. Det har ikke så voldsomt meget at gøre med den diskussion.

Så skal jeg komme til de enkelte punkter. Først om forsvarsforbeholdet og dermed også nogle kommentarer til Kristeligt Folkepartis forslag. Jeg synes egentlig, at vi på et tidspunkt skal have en debat i Folketinget, der hedder: Hvor mange militære formationer skal vi have? Jeg ved godt, at historien om Tordenskjolds soldater er skrevet i Danmark, men alligevel. Hvor mange militære formationer synes vi vi har brug for i denne her verden?

Hvis vi kigger på 1990'ernes udvikling, har vi i hvert tilfælde tre indlysende, vi har anvendt. Vi har SHIRBRIG fra FN, som vi brugte på Afrikas Horn i forbindelse med konflikten mellem Eritrea og Etiopien for at holde tropperne adskilt. De spiller en god og vigtig rolle. Så har vi NATO, og så har vi i Bosnien, i Kosovo, i Albanien og i de andre eksjugoslaviske og omkringliggende konflikter faktisk sammensat tropper, der var anvendelige til den situation, de skulle løse.

Jeg tror ikke, det er klogt at have et rullende artilleri, der sådan kommer under alle omstændigheder, og som er *styrken*. Jeg tror, det er meget klogt at lave den overvejelse, der hedder: Hvad er det for en militær enhed, vi har brug for lige præcis i det her tilfælde?

Det var grunden til, at det var vigtigt f.eks. at få russerne med i forhold til Bosnien, i forhold til Kosovo, og den type af overvejelser er man jo under alle omstændigheder nødt til at gøre sig.

Så jeg synes, det grundlæggende spørgsmål er: Hvorfor skal vi have en fjerde formation – selv med respekt for, at historien om Tordenskjolds soldater er skrevet i Danmark?

Det andet, jeg synes man principielt skal holde sig til – og det er lidt overset i debatten – er, at de europæiske forsvarsudgifter er faktisk faldet i 1990'erne. Hvis jeg husker tallene rigtigt fra forsvarsdebatten, er de stort set halveret efter den kolde krigs afslutning. Det synes jeg er en positiv udvikling i modsætning til den amerikanske, at europæerne i højere grad har valgt at satse på bistandshjælp til fattige lande, i højere grad på miljøbistand og alle de andre ting, hvor amerikanerne er gået solidt i militær retning. Jeg synes, vi er gået den rigtige vej.

Hvis man spørger i de andre europæiske hovedstæder, hvad de tror konsekvensen er af at opbygge udrykningsstyrken, så beder de os vende tilbage til vores forsvarsministerium og diskutere, hvor mange penge man er villig til at ofre på forsvaret. Det er altså også en del af den her diskussion.

Kl. 13.20

Når alt det er sagt, vil jeg sige, at vi jo i SF er enige om – vi har vist sagt det nogle gange – at vi vil meget gerne være med til at praktisere forbeholdet.

Hensigten har aldrig fra SF's side været at forhindre deltagelse i humanitære aktioner eller at bringe os i den underlige situation, at når en Makedonienstyrke overgår fra NATO til EU, kan vi ikke længere deltage. Vi vil gerne deltage også i fredsbevarende operationer i EU-sammenhæng.

Derfor vil vi meget gerne være med til ved en folkeafstemning at praktisere den fortolkning af forsvarsforbeholdet, som er noget ganske andet end at åbne op totalt, som der ligger i begge forslagene her.

Dog skal det siges til Kristeligt Folkepartis forslag, at jeg synes, det på tre punkter indeholder praktiseringer, som er nyttige. Det ene er, at det her kan ikke foregå uden et mandat fra FN. Det synspunkt synes jeg Kristeligt Folkeparti fortjener ros for at håndhæve lige præcis i de her dage, hvor vi måske står umiddelbart over for en krig, der ikke er FN-sanktioneret.

Det andet er, at de enkelte lande skal kunne sige fra eller til, ligesom vi kan, når NATO deltager – det er vi også helt enige i – og at det skal ske ved en sammensætning af landenes egne styrker, altså ikke en egentlig EU-hær.